

TOS TRENČÍN, nár. podnik KUBRA-TRENČÍN

INVENTÁR
k fondu Hanuš FLADER, spoločnosť s r. o.,
PLEIL u Vejprt
rok 1946 - 51

183.

 KUBRA - TRENČÍN 1965

TOŠ TRENČÍN, národný podnik, Kobra - Trenčín.

I N V E N T Á R

k fondu Karol FLAŠER, spoločnosť s r.o., Ploš u Veľkých

rok 1946 - 1951

KOBR-TRENČÍN 1965.

Ú v o d :

Firma Hanuš F l a d e r , spoločnosť s obmedzeným ručením, továrňou na čerpadlá a strojárňu v F l e i l u Vajprty č.p. 1 /: nádražie Vajprty /: podľa lexikálnych dát pôvodne to bola skrátená firma založená v roku 1900, ktorej poslannou majiteľkou bola Mária F l a d e r o v á . V roku 1907 bola utvorená spoločnosť s ručením obmedzeným s majetkovým základným kapitálom 300 000 Kč, ktorý v roku 1916 tvoril základný kapitál 3 000 000 Kčs. Funkciu obchodvedúceho novozaloženej spoločnosti vykonával František S c h m i d l , ktorý bol predtým v službách firmy ako prokurista. Funkciu prokuristov /: jednatelov /: vykonávali Engelbert T e n z h a u s i e a Anton P e t e r .

Firma sa špecializovala na výrobu na protipožiarne stroje, aparáty na postreky rastlín, armatúr, čerpadlá a suportové brúsky, ktoré dodávala tuzanským ako i zahraničným zákazníkom pod továrenskou ochrannou známkou "FLORIDA" a "FLORIP" /: meno Flador a muž s hasiacou korbou v kruhu /:. Vývoz do Belgie, Bulharska, Holandska, Nórska, Rakúska, Nemecka, Švédska a Turecka.

Firma Hanuš Flador, spol. s r.o. bola zapísaná v zozname obchodných firiem ako spoločnosť s r.o. a svoju činnosť prevádzala podľa spoločenskej zmluvy a na základe vydaných živnostenských listov.

Výroba bola umiestnená v jednoposchodovej budove a v prístavkoch z kombinovaného materiálu tehál a dreva, kde sa nachádzali vedľajšie dielne /: lakovne, kľanplárna a truhlárna /: o zastavenej ploche 1200 m² o celkovej rozlohe pozemku 5345 m².

V roku 1936 bolo izenie, kde sa nachádzala uvedená firma okopované Neucani až do sklonku druhej svetovej vojny r.1945. Počas tejto doby firma vyrábala malé protipožiarne striekačky pro tehdejšiu protipožiarne civilnú ochranu.

Po oslobodení v roku 1945 firma Hanuš F l a d e r bola daná pod národnú správu a za národného správcu bol ustanovený technický vedúci podniku František S l o u p e n s k ý .

Prevedenou reorganizáciou výrobného programu zamrnaním sa na výrobu

ručných a motorových postrekovacích strojov na ochranu rastlín, začlenil sa tento podnik na špeciálny zväz. Výrobný plán pozostoval už z rozličných druhov striekačiek, ako napríklad z postrekovacích strojov boli vyrábané výrobky typu Florida, ktoré tvorili motorové pojazdné stroje, ďalej trapezové postrekovacie čerpadlá typu Florida, chrbtové striekačky typu 117, z protipožiarnych strojov išlo o výrobky typu ZK 2 protipožiarne prenosné striekačky, ďalej typ TS 100 s výkonom ako ZK 2 s jednoduchším prevedením čerpadla, napokon typ TS 100 univerzálne čerpadlo pre čosie požiarne.

V hospodárskom roku 1946 bolo už naviazané obchodné spojenie so zahraničnými zákazníkmi s fa A.P. NILSSON & Co, Malmö /Švédsko/, s fa HUFSTAD S.S., Oslo /Nórsko/, s fa ROBERT van VITCKEN, Ternat /Belgia/, fa GALIP CEYLAK, Ankara /Turecko/, fa L.B. van RUSSENBEEK, Rijsseljk /Holandsko/ a cestou fy A. Stársky bolo naviazané obchodné spojenie s Bulharstkom. Ďalej bolo jednané s obchodnými záujemcami v Juhoslávii, Francii, Nemecku, Holandsku a Švajčiarsku odkiaľ podnik dostával poručky. V roku 1946 celkový stav objednávok firma vykazovala cca za 9 000 000 Kčs.

V roku 1937 bol zaznamenaný maximálny počet zamestnancov 97, ktorí v roku 1946 v dôsledku presídlenia Novcov sa znížili na 54. Z tohoto stavu bolo 34 odborných robotníkov, 6 pomocných robotníkov, 1 učňov, 4 techn. a 4 administr. úradníci vrátane n.r. správcu.

Celkový hospodársky výsledok v prvom polroku hospodárskeho roku 1946 bol aktívny ziskom 500 710,05 Kčs.

Vynálezkou Ústredného úradu v Prahe zo dňa 11.7.1946, číslo 1536 uverejnenou v Úředním listě 1. dílu, číslo 130 zo dňa 2.8.1946 na základe dekrétu číslo 105/45 Zb a 6-7 zákona č. 132/45 Zb o dvojiročnom pláne podnik Fladar bol vynálezený za konfiskát, určený k presídleniu z pohraničia na Slovensko.

Prídelovými listami Ministerstva prírodných vied v Prahe zo dňa 23.11.1946 číslo 1/3-321044/45, z 4.12.1946 číslo 1/3-324767/46, z 8.4.1947 číslo 1/3-95712/47 a z 13.8.1947 číslo 1/3-907321/47 bola nariadená likvidácia podniku Fladar s presídlením strojov a strojného zariadenia vrátane kancel. zariadenia, materiálu a polotovarov so všetkými výkresmi, detailov, modelov a statických výpočtov do novozriadeného podniku č. 11 A, strojárna a automechanika, n. r. d. v Bratislave.

podnik v Bratislave.

Zastavovací výnos Ministerstva priemyslu v Prahe zo dňa 9.10.1946, čís.11/3-82875/46 výbehová práca konfliktu Flader bola určená do 17.11.1946, neskôr predĺžená do 31.12.1946 z dôvodu dohotovenia výstavných exponátov.

Soverovací listom Ústredného úradu FND zo dňa 4.12.1946 číslo 835 v dňoch 2-11.12.1946 bol prevedený odhad strojného a kancel. zariadenia ako i materiálu konfliktu Flader znalcom inž. Hruškom Š u n p i e m, bytom Praha XIX v odhadnej cene 1 163 702 Kčs 60 hal.

Výnosom Ústredného úradu FND zo dňa 11.12.1946, čís. 33487-41/2-46 bol daný súhlas k postupnej d o m o n t á ž i e k o v o z u prídavného výrobného zariadenia. Sťahovanie začalo začiatkom januára 1947, avšak pre snehové záveje bolo prerušené a úplne skončené bolo 4.3.1947. Sťahovanie prevádzali zamestnanci podniku Flader a to Frant. Jospenský, Kuchel a Fikejz, ktorí boli prevzatí ženou a od 15.2.1947 vykonával Vlček zamestnanec konf. Flader.

Výrobný procesom podľa zipsenice z 21.12.1946 bol určený národný podnik OMIÁ, strojárne a automechanika, závod K u b r a, do ktorého bolo všetko výrobné zariadenie likvidačného konfliktu presťahované a namontované a tým činnosť bý Flader, spol. s r.o. úplne zanikla.

Vyhláškou Ministerstva priemyslu v Prahe čís.2045 častie 149 Ú.1. zo dňa 4.8.1947 nastala zmena vo firmovom označení na "OMIA, národný podnik".

V polovici roka 1947 bolo v závode K u b r a započatá s výrobou rozličných druhov striekačiek, ako napríklad № 17, Florida, B 100, Z 1 a Z 11., Flora I a II., neskôr striekačky pre hasičské sbory PS 4 a PS 3.

Z dôvodu reorganizácie národného priemyslu kovového a strojárneho to nastalo zrušenie podnikových útvarov a ich pôsobnosť sa decentralizovala do novoutvorených národných podnikov /s základných závodov s/. V dôsledku toho nastalo rozčlenenie národného podniku OMIÁ Bratislava a vyhláškou Ministerstva priemyslu v Prahe číslo 1611, uverejnenou v Ú.1.11.11.1947, čís.197 zo dňa 12.3.1949 nastala zmena sídla podnikového OMIÁ n.p. Bratislava tak, že s platnosťou odo dňa 1.1.1950, sídlom národného podniku OMIÁ sa stal závod K u b r a /s ako podnik metalický s/.

Národný podnik továrne na hasiace zariadenie /s býv. SIGMA-Skratflok/ vo Vysokom štý t e považuje vyrábať všetky druhy týchto striekačiek, preto n.p.

s/.

OMIA Kubra v roku 1950 preslal s výrobou týchto strojov a ústredné riaditeľstvo ČZLK poverilo n.p. Kubra len s pokračovaním výroby prototypu motorových striekačiek PŠ 4 s motorom aero-tilnor, ktorého odliatky dodávalo Vysoké úľto.

Sprvopočiatku prototyp tejto hasičskej striekačky pro technické vady nebol schválený a preto čoskoro došlo k jeho zlepšeniu, ktorý sa potom vyrábal v sériovej výrobe s ročnou kapacitou cca 450 kusov. Neskôr však národný podnik OMIA Kubra preslal na iné výrobné úkoly, preto výroba protipožiarneho striekačiek bola zastavená a prenesená do Továrne na hasiace zariadenie vo Vysokom úľto.

O robotníckom hnutí a boji členov KČM a spol.fy Flader sa v pozostalom materiáli nenašli žiadne významy.

Úpisový materiál fondu Flader je písaný v reči českej a slovenskej.

Z celkového archívneho materiálu fondu Hanuš Flader, továrneň na šerpadiá a strojárneň v Pleši u Vejprt sa zachovalo len torzo úpisového materiálu.

Úpisový materiál bol premiestnený do Kubre z Bratislavy po 1.1.1960 z príležitosti premiestnenia sídla podniku v Bratislave do OMIE n.p.Kubra /s rozhodn. MF z 25.7.1960 číslo 12 211/50-K-IV-1 s/ v nausporiadanom stave. Zhruba bol usporiadaný v roku 1959, avšak úplne prespracovaný bol v roku 1965. Škartička fondu bola posledná preverená dňa 20.3.1962 pod č. v 104-1/62.

Písomný materiál obsahuje popis a ocenenie továrenských objektov, strojného a kancelárskeho zariadenia, písomnosti o príčinnosti výroby do n.p.Kubra a saldovú knihu analytickej a syntetickej evidencie finančnej účtárne z r.1947.

Písomnosti tohoto fondu možno použiť ku skúmaniu ďalšieho vývoja protipožiarneho strojov a aparátov na postreky rastlín a k sledovaniu hospodárskych a finančných pomerov firmy.

Písomnosti vzniklé po roku 1947 sa týkajú ešte býv.firmy Hanuš Flader a sú preto do inventúru zaradené.-

Regesty boli vyhotovené na podklade aktového materiálu a týkajú sa fondu Hanuš Flader, spol.s r.o. v Pleši u Vejprt.

Archívny fond usporiadal a inventár k nemu vyhotovili zručnosť Škultéty, podnikový archívár T.O. Trenčín, národný podnik, Kubra - Trenčín v rokoch 1964-1965.

Vysvetlenie skratiek :

- Fa = firma
- ni-pa = národný podnik
- konf. = konflikt
- SP = Ministerstvo priemyslu
- OU-710 = Osídľovací úrad a Fond národnej obnovy
- Ú.1. = Úradní list
- ČZLK = Československé závody ľahkého kovopriemyslu.

Štátny archív v Bratislave

Schéma fondu :

Podnik a správne podniky
Technická dokumentácia
Účtovníctvo a výkazníctvo.

Štátny archív v Bratislave

Vlastný inventár :

Vedenie a správa podniku :

čís. inv. jedn.	označenie materiálu	rok vzniku	číslo krabice
1	Prílobná informačná zpráva o majetkovom stave so situáciou nájomom objektov, strojného zariadenia a jeho výrobného programu	1946	1
2	Opisová zpráva o výsledku návštevy (prevedená) dňa 20.10.1946 so súpisom majetkového stavu, výrobného zariadenia, stavu osadenstva a výrobnom programe konfiškátu Flader	1946	1
3	Prílobné listy Ministerstva priemyslu o premiestnení konfiškátu na Slovensko s určením výbehovej lehoty	1946-1947	1
4	Výmer OJ-FHO v Prahe o udelení súhlasu k demontáži a odovzdania prílobného zariadenia do OAHIE n.p.	1946-1947	1
5	Výkresy návrhu umiestnenia strojného parku konfiškátu Flader v závode Trenč.Železn. Ica a Kubra	1946	1
6	Konfiškovaná inventúra vsťahovania strojného a iného zariadenia a materiálu konfiškátu Flader do závodu n.p. Kubra	1946-1947	1
7	Costovná zpráva Jozefa Štefeka zo závodu Kubra o prevzatí výkresov, pracovných podkladov a o postupe prác so stáňovaním výroby do n.p. závodu Kubra /A 9-24/5 1947 :/	1947	2

Technická dokumentácia :

8	Návod na motorové čerpadlo Pz 100, 17, FLORIDA a FLADER a projekt pracovného prístroja na hadice	1946	2
---	--	------	---

Ľtovníctvo a výkonníctvo :

9	Odhad a ocenenie strojov a iného zariadenia konfiškátu Flader prevedený a/ Ing. Hanušom Kumples z Prahy dľa pov. listu OJ-FHO z 4.12.1946 č. 035 v dňoch 9-13.12.1946 b/ OAHIOU n.p. závod Kubra z 16.12.1946	1946, 1948	2
---	---	------------	---

čís. inv. jedn.	označenie materiálu	rok vzniku	číslo kmbičas
10	Inventúra investícií podľa stavu k 31.12.1946 a 31.7.1947	1946-1947	2
11	Koncept revízijskej zprávy o finančnej hospodárnosti v dobe likvidácie konfiskátu Hofsta hr	1947	2
12	Konta analytickej a syntetickej evidencie finančnej účtárne	1947	3
13	Index spoločného materiálu	1946-1951	1 kniha č.1.

Státny archív v Bratislave

O b s a h :

Úvod	strana 1 - 5
Vývoj a obsah	" 6
Organizácia	" 7
Vedenie a správa podniku	" 8
Technická dokumentácia	" 9
Účtovníctvo a výskum	" 10

Štátny archív v Bratislave